

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . 2 frt
Fél évre . . . . . 1 „
Negyedévre . . . 50 kr
Községeknek 60 kr postadíj
beküldése mellett egész évre
ingyen.

Egyes szám ára 4 „
Szerkesztőségi
és

kiadói iroda:

Piacz városház-épülettel
szemben a Molnárné-féle
épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Negy-hasádos pettsorórt 5 kr; többszörinél 4 kr. —
Nagyobb és többszöri hi de-
téseknél nagyon kedvező en-
gedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beigtá-
sért külön 30 kr.
N. V. 11. C. 6. -ben megjelölt
közlemény minden petti sorra
15 kr.
Hirdetések és előfizetések
helyben a kiadói hivatalnál,
Csáthy Károly és Te-
legdi K. Lajos könyvke-
reskedésében; Budapestben,
Bécsben és Prágában Ha-
nstein és Vogler hir-
detési intézetében fogadhat-
nak el.

Apostolok oszlása.

Szini-idényünk (legyen: évad) e héten véget ért, s Thalia papjai és papnői oszlanak szerteszéjjel, ki északra, ki délre, ki Szatmárra, ki Aradra, stb. . .

Lehetetlen, hogy hirlapirói köte-
münkhöz képpent a szini-évad befejez-
tével meg ne emlékezzünk azon szini
konszortiumról, mely Mándoky Béla
szinigazgatása alatt két évet töltött
városunkban, hogy annak működését
ne méltányoljuk.

Senki sem vetheti szemünkre,
hogy a szinigazgató, s a szintársulat
bármely tagjainak hibáit valaha leplez-
gettük volna, s így legkevésbé érheti
lapunkat a pajtáskodási vád, ha kimod-
juk, hogy mi a szintársulat, de nem a
szini-consortium két évi működésével
szinügyi szempontból teljesen meg va-
gyunk elégedve. — A debreczeni szin-
társulat oly kitünő erőket számlált,
kikre az ország bármely városa büszke
lesz. Hunyadi Margit s Szathmáry
Árpád pedig méltó kandidátusai
a nemzeti színháznak, mely már eddig
is a debreczeni szinpadról szerezte leg-
kitünőbb erőit.

Nem azt mondjuk ezzel, hogy a
szintársulat teljesen kompakt volt, mert
hiszen a consortium lehetett volna any-
nyi generositással azon város iránt,
mely néki a szerződésileg kikötött ope-
ráttól elengedé, s mely ezenfelül minden
évben ezekre menő áldozatokat hoz a
színháznak, hogy legalább egy hős
szerelemest tartson, hogy e tekintetben
ne egyedül a Mándoky idegrázó pát-
hosza legyen a sovány koszt, holott ő
mint színész szintársulatának jobb erői-
vel egy vonalon nem állott, s nem áll.
— Mindamelllett a debreczei szintár-
sulat e két év alatt annyi élvezetes es-
tét szerzett a közönségnek; hogy annak
hálás emlékére bizton számíthat.

Az érdem a szintársulat, s kevés
része van benne a consortiumnak, leg-
felebb annyi, hogy ily kitünő erőket

tudott összeszedni, a mi nem valami örö-
dögi mesterség Debreczenben, mely e
két év alatt is tömeges pártolása által
oly helyzetbe juttatta a consortiumot,
hogy már az első év végén sikerült an-
nak ezeket érő könyv és ruha-tárt
szerezni, s kiszoritani a debreczeni szin-
padról a derék Lászy-párt. — Tény,
hogy ez anyagi sikerben sok része van
azon üzletszerű mesterfogásnak, mely
főképp a jutalomjátékokkal üztött szél-
delgésben nyilatkozott, s különösen ez
év végén annyira felburjánzott, hogy
minden héten volt két-három jutalom-
játék, mely miatt már a szinügyegylet-
ben is méltán hallatszottak zuglódo
hangok.

No de mindkevés ez azon veszteség-
hez képpent, mely N. Váradnak Debre-
centől elszakadása, s Araddal történt
szini-szövetkezése által érte a debre-
zeni szinügyet, mely lehetetlené tette
a szintársulat nyári együttmaradását, s
késztességé tisztességé megélhetését. E
veszteség oka egyedül azon viselt dol-
gokban keresendő, melyek Mándoky
urat N. Váradon a sajtóval és a közönség
tekintélyes részével éles összejutko-
zásba hozták, s mely összejutkozás kut-
forrása Mándoky ur azon egyéni nagy
tévedésében keresendő, hogy ő oly be-
végzett művész s kitünő igazgató, kinek
a sajtó tanácsot adni ne merjen. Ennek
a balfellegásnak, ennek az egyéni tul-
licitálásnak a debreczeni szinügyet
fizet meg az árát, melyet bizony kár lenne
elfeledni.

A debreczeni szintársulat méltán
viheti magával a közönség osztatlan
elismerését, s a szellemi diadalt; a szini-
consortium pedig vigye az anyagi si-
kert!

Pax vobiscum!

— **Rendkívül meglepők** a ke-
reskedő világra, de még a magyar gazda-
közönséget is nagyon érdeklik az osztrák
vasutak és gőzhajók szállítási díjtélei,

melyek Magyarországra a legkárosabbak.
Igy például a Duna-gőzhajózási társaság
(osztrák vállalat) az Oláhországból jövő
gabonát olcsóbb díjtétel mellett
s állítja Bécsbe, mint Budapest-
re. E gyönyörű állapot mélyen sújtja
a magyar kereskedelem érdekeit, s rajta csak
ugy segíthetünk, ha kivesszük a német
kezeiből a vasutakat és a gőzhajókat, ha
másképpen nem, azoknak az állam részére
megvétele által.

Egyleti élet Magyar-
országon.

(Vége.)

964 társas egylet közt ki van mutat-
va: 227 kaszinó, 515 olvasó és társas egylet,
39 polgári kör, 61 népkör, 11 gazdasági,
28 iparos, 9 kereskedelmi, társas és ol-
vasóegylet, 30 ifjusági, 33 iparos ifjusági,
11 keresked. ifjusági önképzőkör, összesen
89 ezer 825 taggal.

A 312 egyletet magában foglaló „gya-
korló” egyletek csoportjához tartoznak a
következők: 3 athletikai kör, 20 korcsolyá-
zó- és csolnakázó-, 2 tekéző-, 6 műkedvelő-
-, 13 vadas-, 6 lovaregylet. Továbbá:
15 torna-, 82 lövés-, 125 dalegylet-, 20
zeneegylet-, 7 gyorsíróegylet. A legrégebb
lövész-egyletek a késmárki és székesbélai,
az előbbi 1510-ben, az utóbbi 1637-ben
alakult.

Az országban létező 21 iparegyletnek
1878 végén 6333 tagja, 31 ezer frt. évi be-
vétele és 186 ezer irtnyi vagyonja volt. Ezen
egyletek élén az 1851-ben felszólított magyar
iparegylet utódjaként 1867-ben alakult
„Országos magyar iparegylet” áll, 16
ezer és 12000 frt. évi bevétellel; az általa
Budapestben létesített ipartanodákat 14—
1500 növendék látogatja.

Míg az iparos Ausztriában 370 egylet
alakult a gazdaság emelésére, addig Ma-
gyarország földművelő ország létre csak
82 gazdasági egyesületet képes felmutatni,
15,582 taggal, 350,000 frt bevétellel és
1 1/2 millió frt egyleti vagyonnal.

Az 1870-diki népszámlálás a föld-
és erdőműveléssel foglalkozó birtokosokat, bér-
lőket és gazdatisztakat Horvát- és Szlavon-
országban kívül 1.692,000-re teszi, e szerint
csak minden 20,600-ra esik egy gazdasági
egylet, s csak minden 108 ik birtokos, ha-

szónbérő és gazdatiszt vett részt a gazda-
sági egyletekben.

A gazdaság speciális érdekei emel-
sére léteznek: 1 orsz. erdészeti, 2 haltenyész-
ési egylet (Rozsnyón és Késmárkon), 5
kertészeti, 4 méhészei, 10 szőlőszeti és
borászati egylet.

A 42 kereskedelmi társulat összes
tagjainak száma csak 4520-ra rug; az évi
bevétele 733,000 frt, az egyleti vagyon 560
ezer frt. Csak minden 1246 kereskedőve-
re esik az országban egy társulat és csak min-
den 13-ik kereskedő tagja valamely társu-
latnak. Még a 25 sz. kir. város közül is 11-
ben egyáltalában nem létezik kereskedelmi
társulat, mint például Pécsét, Sopronban,
Szabadkán, Székesfehérvárott, Temesvá-
rott stb.

Az 59 vízszabályozó társulat között
legrégebb az 1844-ben alakult „Szarvas-
Kákafoki gáttársulat” és az 1846-ban al-
akult „Felső-Bodrogi vízszabályozó társu-
lat”. A Dékány Mihály által szerkesztett
összedíltás szerint 1876-ban az árment-
sítő társulatok határátköre kiterjedt 4,791
ezer (1200 öles) hold ármentesített ter-
ületre, a fölépített töltések hossza kitű-
ző 3459 kilométert, az ármentesítési kiadá-
sok pedig kezdetűl 1876 végoig kitettek
35 millió 843000 forintot.

Térszűke miatt csakis összesítetten
sorolhatjuk fel a hivatalos kimutatásokban
foglalt következő egyleteket: 239 főzőlő
egylet (40,884 tag), 59 tudományos és iro-
dalmi társulat 26430 taggal (Ausztriában
269 ily társulat van); 14 művészeti társulat
(3278 tag), 15 vallásos egylet (61,773
tag). Továbbá 6 honvéd-egylet, 9 szinmű-
pártoló-, 6 szépietési-, 10 körzési- és kör-
jegyző-egylet.

— Osztrák-magyar bank-
helyek.

Az osztrák-magyar bank a kö-
vetkező bankintézetekkel és bankmellék-
helyekkel rendelkezik Magyarországon:
Arad, Brassó, Debreczen, Eger, Fehérmé-
ny, Fiume, Győr, Kassa, Kecskemét, Ko-
lozsvár, Miskolc, N.-Becskeker, N.-Kanizsa,
N.-Várad, Pécs, Pozsony, Sopron, Szatmár-
Németi, Szeged, Temesvár, Versecz.
Összesen 22 bankfiók és bankmellékely.

TÁRCSA.

Paris, rue Notre Dame-de Lorette 32.
Márc. 12. 1882.

Debreczeni emlékek.

Mottó: „Debreczenben még a
perczet is hámozva eszik!”
Példádszerű.

Ugy elnéztem, ugy elbámultam meg az
öreg bácsit — ugy tudtam nevetni rajta. —
Hogy is ne, mikor a ránczos homlok
tele volt szeplo fólttal, mikor hosszú he-
gyes orrának borbíboros ciméből alá tubá-
kót tömött, mikor paróka födte kopaszult
fejét, — aztán keze ugy reszketett, ha föl-
emelte, ha pipára gyujtott: Istennem, milyen
csunya a 70 éves öreg ember — mondám
— és nagy mulatságonra vált, ha ellophat-
tam a tubákos pixist, a parókat vagy az
okulárát, mily furcsa grimaszokat vágott
ilyenkor az a jó öreg ember, az én nagybá-
tyám — ugy nevettem akkor rajta titok-
ban.

Kis diák voltam, — ki minden örö-
met abban lelte, ha valami stíliket elkövet-
hetett — mikor Debreczenbe kerültem.

Alig vártam, hogy az iskola füledt
levegőjétől megszabaduljak, hogy a paj-

tások körében egy-egy sikerült hadi csejt
véghez vihessen a kofák legiójának vala-
lamelyki tagjával.

„A „Nagy kongó” előtti téren nem
volt olyan fa, melyet 12 éves lábszárammal
„meg ne ostromoltam volna” zuzmarás idő-
ben, alig volt olyan ablak a collegiumtól
a kismesterutcza elejéig, melyet egy-egy
jól alkalmazott kis kavics darabbal meg-
ne interváltam volna. — A lelegelőn-
sabb börszianertől kezdve a szegény „Notli”-
gy istócsyiskodtam, persze akadt czimboros,
ki szinte bátorságot vett vélem együtt a
szekér után kullogó falusi „ölebek” meg
conjugálásában is.

Ha a téli sport alatt egy-egy ke-
menyire gyurt hó labdával érezteték is
vélem kollégáim haragukat, azonnal elfe-
lejtettem, ha még a Kunszágról magammal
vitt kis paritýmámból egy jó darab megke-
ményedett debreczeni homokkal bevághat-
tam ellenfelem szállás adójának ablakát s
hallottam a deklinálást, mit a hivataból
hazarándult bácsi vagy az otthon lévő
„asszony néném”, gyakorolt kollégámmal.
Mevoltam boszulva.

Ha az iskolában zördültünk össze,
első dolgom volt „correptoriói” minősé-
gemet felhasználva, az emlékezetes physica
lecke előtt „nem tudta”-t jelenti a
tanár urnak, minek aztán az ellett némely-
kor az eredménye, hogy a szigorúságról

messze földön ismeretes professor ur a
„rostán pirított daru velő” helyett szegény
„Miska”, pálcáját hozatta. correptoriósa-
gossal — galvano plasticus módon érint-
kezésbe.

Kissebb nagyobb események közt
tölt az idő, s az évekek együtt „öregebb”
lettem magam is Debreczenben. — Ugy
megszoktam e derék magyar várost, az
atyafiakat, hogy egy pár heti szünidőre
is sirva indultam hazra.

A boldog gyermek évek, a játéki
könyvműség jutnak eszembe sokszor még
most is. Milyen boldog is voltam én akkor;
ha egy-egy rozslú készített verset elolvas-
tam a czimboráknak, mint valami harcti
indulót. — Mily édes örömmel hallgattam
derék ének tudóram magyarazátát, ki a
swajeci juhászokat „harmonice” fityöl-
tette, s végre is oda lyukadt ki a dolog,
hogy elkeltet énekelnem az á, h, d, é-t.
Még most sem vittem többre az ének mű-
vészetet, mint hogy tudom „é = ehetném,
g = galuskát”. Hiába protestáltam akkor,
hogy nem leszek én kántor, nem ért sem-
mit, el kellett énekelnem vagy akatam vagy
sem: „Krisztushoz készülök, szerelmes
szüleim” stb.

Hiába mondtam a gimnasztika ta-
nárnak, hogy nem leszek én kőtélitánczos,
nem volt menekülés, míg le nem buktam
az emlékezetes „falórdi”.

Mai számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

Az uszoralörvény Ausztriában.

Mig Magyarországon a füllünkre feksznünk, s hagyjuk az uszoralörvényt nyulni a zsebünkbe, addig Ausztriában ugyancsak készítik az uszoralörvényt.

A javaslat már keresztülment az alsóház rostáján, s most az urak házában egyesült jogügyi és közgazdasági bizottsága több lényeges módosítást tett az alsóház által megszavazott törvényen. Így a többek közt az uszoralörvény megbüntetését kivette a törvény alól, ha az, a ki a hitelt igénybe vette, kereskedő volt, továbbá egyáltalán nem szabta meg a törvényes kamatláb maximumát, a melyen túl az uszora kezdődik, s ezt azzal indokolta, hogy a tiszta szálalék se lehet mérvadó, mert a földbirtokos osztályt már tiszta szálalékos hitel is tönkre teszi. A két főpont, melyben az uszora végsőleg meghatározva és a büntetés mértéke megszabva van, következőleg szól:

1. §. A ki a hitel adása vagy meghosszabítása alkalmával az adósokat könyvelmésüket meg előtte ismeretes sorultságát, értelemgyöngyöcséget, tapasztalatlanul kizsákmányolja, hogy magának vagy egy harmadiknak oly vagyoni előnyököt biztosítson, amelyeknek mértékeltensége az adósok gazdasági romlását okozza, vétséget követ el, és egy hónapra három hónapig terjedő néhez fogsággal s 100 frttól 500 frtig terjedő pénz bírsággal büntetetik. Ugyan azon vétséget követi el és ugyanazon büntetésben részesül, a ki oly követelést szerez és ad tovább, a melyről tudja, hogy a fentebb előadott módon jött létre.

2. §. Ha az első §-ban megjelölt üzletnek eltitkolására egy alszerződés köttetik és egy valótlau adatokat tartalmazó okmány készítettik, vagy egy még nem létező követelést fölött bírói elismerés (ítélet, fizetési meghagyás, bírói egység vagy választott bírósági nyilatkozat) eszközöztetik ki; vagy ha a hitelező az 1-ső §-ban érintett üzletből keletkező kötelezettség teljesítését becsületesz, eskü vagy hasonló föltétel mellett köti le, akkor három hónaptól hat hónapig terjedő néhez fogsággal és 500 frttól 1000 frtig terjedő büntetéssel sújtatik.

Bár látszólag a legtágabb értelmezésnek helyet adnak a paragrafusok, a midőn a kamatláb meghatározásába bele se bocsátkoznak, de ép e látszólag tág magyarázást megtörő föltételök oly hüvelyesavarr közö szorítják az uszoralörvény garázdálkodását, hogy a legnagyobb óvatossággal kell eljárniok, hogy bele ne ütközzenek a törvénybe.

Ha a törvényjavaslatot elfogadják, bővebben fogjuk azt ismertetni t. olvasóinkkal.

Irodalom és művészet.

— **Korán magyarul.** A pozsonyi ev. lyceum tanára, a hirnevés orientálistája, Kámory Sámuel a Korán magyar fordítja. Megrendelésekkel egyenesen hozzá kell fordulni.

— **Tanulók lapja** című tanulmányok lapra bocsátottak előfizetési

gyokat köszönhettem a Kubinyi-féle bolti vásárolt új kalappal az öreg Kardhorád Ambrus tisztelednek urnak, ki dacára annak, hogy én nem tartoztam a rom. cath. egyház hívei közé, olyan kedélyesen elidrukkolagatott velem, mintha ő verte volna a fejembe a declinatíót. — Sokszor, kis diák koromban egy-egy suszter tallért is adott, persze az öreg urnak ilyen alkalommal az egész vezényletemet bizott „mester utcai” kis sereg kezét sókólt.

Numerus vagyok, így gondolkozik minden bagoly diák, azaz hogy gondolkodott még a mi időnkben. Fraterizáltunk a „jogász világgal” — szerencsésnek tartotta az „esküdt diák”, ha velünk beszélhetett. Örömmel néztek a lányos mamák, s a kis szökök és kis baruk szivesebben elbeszéltek abban az időben egy bagoly diákkal, — mint egy mogorva nőlen professzorral.

Persze velünk nem calculáltak, más világ volt még akkor Debreczenben. A tázóltó majálisokon — tudom — épen Szerdahelyi Prielle Cornelia is ott volt egyáltalánom; úgy emulatozt velünk „jó véri” gyermekekkel, akár a mai időben a bálók lady patronesse a kékvérű ifjúsággal.

Nem egy kis leány — óh pardon! — most már kis menyecske van Debreczenben, kiknek első szerelme bagoly diák volt. A trigometria mellett elikt egy kis

felhívást Szabadfy Elek és Nagy Zsigmond „szerkesztők” (?) egész évre 4 frt, félévre 2 frt. 50 kr., meggyedre: 1 frt. 50 kr. díj mellett, mely öszszeg Gyilk K nyomdajeladonshoz, Bözse Turra küldődök. A lap első száma Május hó 1-én fog megjelenni. A szerkesztők — nem tudjuk — az idén, vagy jövőre tesznek-e érettségiző vizsgát.

Fővárosi hírek.

(Helvey Laura) a nemzeti színház művésznője nem megy férjhez Nagy Imréhez, mint azt a helybeli lapok is írták a „Sz. H.” után.

(Vasvári Ferencz) a népszínház fiatal, 26 éves tagja anyagi zavarok miatt agyonlőtte magát.

(Kudolf trónörökös) Május hó 10-én tartandó esküjőve egészen lázban tartja a fővárost. A képviselőház küldöttsége Május 7-én fogadtatik — Bécsben. — (Az orvosi egyetem dekánjává) a hirtelen elhunyt Rupp helyett dr. Balogh Kálmánt választották.

(Abrányi Emil) fiatal költő jegyet váltott Wein Margit kisasszonnyal. (Gyilkosság) akart elkövetni valamit Martinek nevű gazember, ki egy statio-utcai kocsmáros ágya alá bujt, s éjjel kétfőtt belé. A kocsmáros azonban felébredt, s dulakodás közben az ajtón menekült. A gyilkost elfogták.

(Ormay) a Rökös-kórház gondnoka megszökött. Természetesen sikasztás esete forog fenn. A hiány gyánithatólag sok ezrekre rug. Szép ellenőrzés lehet az ország fővárosában.

Vidéki hírek.

(Bagosi József) birtokos, kis városunkban is sokan ismeretek, elhunyt 61 éves korában Dancsházán.

(Kasztás volt) Pécsen. Egy közhuszárt akasztottak fel, ki gazdaszornyát megölte.

(Necrolog.) Szoboszlón elhalt öz. Borbély Bálintné urnő, kiben helybeli ügyvéd Vadon Sándor közel rokonát veszté el. A boldogulat nagy kiterjedésű családja siratja. (Képviselő-előle) Nagy Kálmán Kállay János, T. Lökön Desseffy Aurél gróf. Mindkettő ellenzékű.

(Szolnokon) ápril 27-én a kincstár tulajdonát képező sóház porrá égett. — Több mint 3000 méter mázsa so és drága faépfület lett az égés áldozata. Szándékos gyújtogatás idézte elő.

(Szarvason) a mult heti árvízvesztély alkalmával 400 iskolás fiú dolgozott a gátakon, kik igen jó szolgálatot tettek.

(Színészek H. Pályiban) Bizony azok. A minap működtek Bárándon és Földesen is, s előadás után minden nap bál volt. Ez a vig élet!

Nagyváradi, ápril 27.

Kedves barátom! Kaptam soraiddat, s imé teljesítem kérdésed, hogy hetenként írjak valamit Nagy-Váradról. De hát mit írjak? Hiszen még magam sem látam azt a haragot, melyet Pével Mihály gróf. kath. püspök a nagyváradi egyháznak ajándékozott, sem a Szécsényi-kioszkban nem kávéztam, hogy valami friss pletykát hallanék.

ábrándozás, a Carnó tanítéle mellett jőlesett egy kis szerelmes levél, a Homer Iliasz s Demosthenes minden versszakánál szebb volt az a prózában írt néhány sor, mit a kedves kis leánykák jó vagy rossz ortographiával nevelőbe-menet csuszattak a kezünk közé. Viszont ők is többre becsülték a francia madmoiselle „Quelle accent” jónél azt az ismerős hangot, mellyel a nagy reményű bagoly diák a Telegdy kirakata előtt megszólította: Mit szemlél a gysá d?

Hiába az ember egyszerű é. Szegény kis szöke, szegény kis barna menyecske, rég elmosta az idő az emlékeket is azóta, ha ugyan elmosta, mert hát sok esetben ma is igaz az, hogy: „Erste Liebe roset nicht” Hanem az is igaz, hogy azok közül az „imádott” kurta rokolás kis anygalyok közül egy sem ment ahoz férjhez, kivel kurta szoknyában, sympathizott! — Olkosan tették. — Az én öreg bátyám is azt tartotta mindég „menjen a lány, ha kéri!” A debreczeni lányok e tekintetben nem is panaszkodhatnak, mert bizony ott nem épen vannak öreg leányok. — (No kedves doktor ur, ha kegyed ide jön praxisra, ezért a szöret 10 estendő alatt megveheti a Csanak házát. Szerk.)

Mióta engem pályám másfelé szöilit, egész új nemzedék nőtt fel, de épen olyan eleven, élet vidor, úde mint az előbbeni. Ismerem jól.

Aztán nem beszél itt most senki másról, mint a követválasztásról. Annira vagyunk, hogy már a nők is hajba kaptak egymással. A függetlenségi párt jelöltjéért meg csak értem, mert az (Bölonyi József) elegáns fiatal ember, de hogy Tiszta Kálmánnak, az összetört államférfinak, kit már a legjobb akarattal sem lehet delinek mondani, a nagyváradi nők zászlót készítenek, azt már alig lehet másból kimagyarázni, mint párt-szenvedélyből. Pedig a zászló készítő hölgyek között ugyancsak szép menyecsék vannak. Ime névsoruk: dr. Gerlicz Felixné, Echerolles Sándorné, Ritóok Zsigmondné, Márkus Lajosné, Stern Jakabné, Szűcs Lajosné, Orley Kálmáné, Szunyogh Péterné, Pallay Lajosné, Stern Gyuláné, stb. — A zászló — előre mondhatom — remek lesz.

Épen most jön ablakom alatt nagy zenezsával a H.-M. Vásárhelyről haza téró katonaság. Persze fut utánna egy csomó konyhabölgő, s egy rakás suszter fiú. — Fáradtak a jó fiúk, de azért olyan jókedvűk van. Nem tudom nekünk lesz-e ilyen jó kedvünk, ha tovább megyünk a partoskodás szöszába.

Zoltán.

Tutti-frutti.

Hírő jött, hogy az esperes hittani vizsgálatot jón tartani. A kis Pistát ugyancsak tanították otthon a biblia, első kérdésére. Meg is ragadt Pistában a tudomány; midőn az esperes kérdezte tőle: ki vagy te? Pista nagy bátran oda felelt: Az uristen.

Dumas Sándortól beszélük ez adomát, — Luize, szől szácskájához, ez a rosbit nagyon szép; menyibe kerül? — Tizenegy frankba. — Nagyon jól van: de ilyen áron ne készítsen többet. A tizenegy frankos szöletek — csak másnál jók.

— Ön igazán roszul néz ki, talán beteg? — s már régen? — Nem vagyok én beteg kérem alásan, hanem díjnok vagyok, és már régen vagyok az.

Meglátogatta a cigányasszony fiacskáját, ki épen börtönben ült. A jó anyja, mielőtt szeretett rakójától elvált volna, ilyen szivreható intét intézett hozzá: — „Azért, jöttem édes Ferkóm, mert óhajtottam tudni, hogy vagy? ime látom, jó dolgod van, jól nézsz ki, kosztod is jó és a ruhád is olyan, hogy apának még a lakodalmán sem volt olyan. Vigyázz magadra, légy szöfögadó s becsüld megmagadát, hogy innet is ki ne csapjanak!”

— A. (barátjához): De szép ruhád van, mi az ára?

— B. (önelgülden): 75 forint!

— A. No ugy látszik, a perköltés is hozzá van számítva.

Szól a legény: „Fogsz-e hozám hü mradni Panna?”

Felel a leány: „Mily kérdés, Pista! Még minden szeretőmhöz hü voltam.”

Egy éve voltam Debreczenben. Maga a város sok tekintetben új város lett; épül, széplül.

Társadalmá változott, elevenebb a mozgokosság, mindinkább tért hódít a nagyvárosi szellem, de azért azok a törzs gyökeres magyar családok most is a régiék, hamisíthatlan minőségben; meg van még most is az a régi jó patriarchális élet, meg van az öröklött és magyar typhus, a romlatlan kedély, a mesterkéletlen öszintéség.

A kik Debreczen bántják, nem ismerik azok e várost legkevésbé sem. — Kis hibát látnak, de nagy érdemeket nem. Én itt e nyüzsgő világ város fejet hódító zajában hányzorg gondolom el, hogy bár minden városa olyan volna hazámnak, mint Debreczen!!

Nem ezt várta én tőlem a t. olvasó — Párizsból, ugyé? Debát mit írjak? Megírjam, hogy néz ki Párizs? Azt olvashatják az utleírásokból. Megírjam az újdonságokat? Azt hamarabb elviszi a táviró, s közlik a hazai lapok, mint oda érkezik az én levelom. Aztán a magyar ember külföldön sohasem a külföldre, de hazájára gondol. Hanem egyet-mégis megírok. Egy jelét azon világzerte ismeretes előzenyesség, melylyel a francia ismeretlenek iránt viseltetik.

Újdonságok.

Debreczen, ápril 30.

— **Tárgy sorjateköt** rendez négy előlék főrendi urhölgy: Gajzda Salamoné, Graf-Györffy Róza, Gróf Batányi Ferenczné és Neuhofer Jánosné a Tatra-Füreden emelendő Zsebényi emléké és az ottani protestáns imaház javára. A sorolás tárgyai hazai munkás kezek által készített díszes női munkák és nagy értékű díszmű tárgyak lesznek. A kisorsolás Augustus hó 2-án fog megtartani Tatra-Füreden, az országos Kárpát-egylet évi közgyűlése napján. — Sorsjegyeket kaphatni a helybeli postahivatal 1-ső számú levél feladóhelyiségében. — Egy sorsjegy ára 50 kr. Ajáljuk ezen kegyeletes czélú sorsjateköt olvasóink figyelmébe.

— **A p. ü. tisztviselő** kuglizó egylete ma d. u. 4 órakor egyetli helyiségben ülést tartott, s elnökök Svájcz er László kir. tanácsost s p. ü. igazgatót választá, ki megválasztását szives készséggel el is fogadta.

— **Necrolog.** Böszörményi Gábor városunk egyik legzadagabb s tekintélyes polgárát súlyos családi vesztéget érte. Egyetlen fia István, 21 éves korában elhalt, s temetésé holnap d. u. 4 órakor lesz. A temetésen a főiskolai kántus is közre fog működni. Béke a korán elhunyt ifjú poraira!

— **Eljegyzés.** Városunk jeles fia Havas Gyula, szolnok-dobokamegyei központi gyám s hírlapíró eljegyezte Búchler Luiza kisasszonyt Budapestről. — Tiszta szövből gratulálunk!

— **Debreczen város** a legutóbbi népszámlálás szerint népességre nézve az ötödik Magyarországon. Ugyanis Budapestnek van 370,037, Szegednek 74 ezer 094, Szabadkának 61,656, H.-M.-Vásárhelynek 53,332 s Debreczennek 52 ezer 702 lakosa. — Nagy-Várad lakossága 32,029 s Nyiregyházáé 24,139.

— **Színész-ismerőseink.** Bényei István szatmári színtársulatát, hol most Hunyady Margit nagy tetszés mellett vendégszerepel, egészen újra szervezte. A társulat tagjai közt vannak: Aranyosi, Aranyosiné, Deák Kata, Kovácsics Erzi, Pappné Rott Mari, s Virágháti Lajos, kik mind voltak színtársulatunk tagjai.

— **Eljegyzések.** Bribiri Z. urich Ti várad huszárszázados eljegyezte Székely Eliz kisasszonyt, Bethlen Mikó Róza grófnő bősze gyámleányát, eltelebájjaink egyik csillagát, Czinecz Mór budapesti biztosító intézeti hivatalnok pedig Löwenfeld Terézia kisasszonnyal, városunk egyik szép leányával váltott jegyet. Markovics Károly, az első magyar ált. biz. társaság helybeli hivatalnok eljegyezte Csillag Irén kisasszonyt Budapestről.

— **A debreczeni székelyhídi vasut** kiépítése tárgyában Vasárnag értekezlet volt a városháza nagy termében az érdeklött községt küldöttek s birtokosok között, mely értekezlet egyhangul elhatározta, hogy az előmunklatokat azonnal megkezdő, s a tervezett vonalat kijelöli, akár készül el a nagyváradi-díszégi vonal, akár nem.

— **Honvéd tisztek előléptetése.** A városunkban igen jól ismert Lánier Gyözö volt 39-dik ezredbeli kapitány, ki

Egy napon, a St. Honoré utcájára ke-restem egy mérnök barátomat, ki azonban már a St. Martin külvárosba költözött.

— Merre van az a külváros? kérdem egy udvarbeli fiatal embertől.

— Biz az jó messze van. Ön idegen, ugyé?

— Magyar vagyok.

— Óh! menyire örvendek, kocsim az ajtom előtt áll, épen kimeinni szándékozom. Lehetek oly szerencsés, hogy önt magammal vihessen?

— Bizony nagy közönettel tartoztam neki, mert jó felmérőföldet kiosztogattott. — Midőn leszáltam, megkértem, hogy kinek köszönjem e szivességet.

— En Borghouse gróf vagyok, s nagyon örvendenék, ha önnel máskor is találkoznám.

Maglátogattam, ő is engem. S azóta, valahányszor találkozik, karón fog, s a legjobb barátját mutogat meg főrangú ismerőseinek. Pedig Borghouse grófnak félmillió évi jövedelme van!

Ilyen derék nép ez a francia, hanem azért én alig várom, hogy kidugjam a „schildet” Debreczenben.

A mi bizony nem sokára meglesz, de még előbb a római kórházakban is széjjel akar nézni!

Doktor.

Kunz József és Társa

Debreczen, Kistemplom-Bazár.

A küszöbön levő tavaszi idény alkalmából, tisztelettel ajánljuk a n. é. hölgyközönség becses figyelmébe, a minden igényeknek megfelelőleg dús gazdagon felszerelt

DIVATÁRU RAKTÁRUNKAT.

Figyelembe ajánljuk :

vászon, kész fehérnemű

és

kiházasítási czikkeinket,

melyeknek minősége és olcsósága minden tekintetben feltűnő.

Ezekkel kapcsolatban felemlítjük :

butor-szövet, függöny, paplan, matrác

és

viaszkos vászon raktárunkat,

melyben mindezen czikkek gazdagabb választékban kaphatók, mint bárhol.

Minták, árjegyzékek kívánatra bárhova elküldetnek.

Vidéki megrendelések és megbízások gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek.

(39) 4—6.

A LEGJOBB
SZIVARKA PAPIR
LE HOUBLON

FRANCZIA GYÁRTMÁNY
UTÁNZÁSOTÓL
ÓVATIK!!

E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden, lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden kardon az alatt látható védjegygyel és aláírással van ellátva.

Henry
Propriété du Brevet
CAWLEY et HENRY, egyedüli gyárak, PARIS.

Van szerencsém a tavasz közeledtével a n. érdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy minden

a festészethez

tartozó munkákat,

czég és czimfestést

a legpontosabban,

legizlésebben

és

legjutányosabban

elkészitem.

(92) 6—?

T. tisztelettel

Sipos Gyula festő.

Czegléd-utca 60. sz.

LEGUJABB TEMETKEZÉSI INTÉZET

Debreczenben

a Főpiacson és Varga-utcán.

ÉRCZ és FAKOPORSÓ Főraktár.

Jutányosabb mint bármelyik intézet.

Engedve a több oldalról tett felszólítás és bizalmas megkereséseknek, tudva azt, hogy a helyi ipart a n. é. közönség méltányolni fogja, — részint hogy asztalos iparunknak tágabb kört nyissunk, részint pedig hogy a n. érd. közönségnek amennyire lehetséges, előnyt nyujtsunk, — e végből rég fenálló

„Debreczeni építkezési asztalos egylet“

czögünk alatt, — részint saját gyártmányú fakoporsó, — részint pedig **Beschner A. M.** világhírű czég érczkoporsóiból bizományi főraktárt rendeztünk be s nyitottunk meg

Debreczenben a főpiacson, a városházzal szemben, — és varga-utcán 2247-dik számú saját gyártelepünkön.

Gyártmányunk és bizományi raktárunk a művelés, kiállítás, de főleg jó és olcsóságnál fogva, bárkiével is nemcsak versenyképes, de sőt mondhatjuk ócsóbb és előnyösebb.

Bármelyik intézetünkben megrendelhető minden a gyász-szertartáshoz szükségeselt kellék.

légmentes ércz, bársony és fakoporsók,

gyászöltözökek, felszerelvények, halottas kocsik.

Kórház, egyletek, szegénysorsnak előnyben részesítetnek.

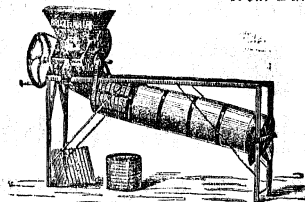
Részletes árjegyzékeink az üzletben bárki által megtekinthetők.

Teljes tisztelettel

a debreczeni építkezési asztalos egylet.

(339) (424) (128) 19—?

Minden kiállításnál az első érdem éremmel kitüntetve. — Ezüst érem Páris 1878.

BROGLE J.

és

MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára Budapesten,

a Margit-hid közelében, készít

Tricuróket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Tricur-hengereket malmok számára.

Koptatókat. — Szelelő rostákat, szitákat és

rostákat cséplőgépek számára.

(64) 49—50.

Férfiúi gyengesség, megrongált idegzet. Titkos ifjúkori vétkek és kicsapongások.

Dr. WRUN-féle

Peruin-por

(perui növényekből készítve.)

Egyedül csak a

peruin-por alkalmas a

nemző- és szülészervek min-

dennemű gyengességének el-

hárítására, s így a férfiaknál a

tehetlenség (férfiúi gyen-

gesség) s a nőknél a magta-

anság eltávolítására. Nemkülönbön pótolhatlan

gyógyszer az idegrendszer minden bántalmánát. A nedv és vérvesztések által előidézett el-örötlenedéseknek s nevezetesen a kicsapongások önfertőzés és az éjjeli magömlések (mint a tehetlenség egyedüli okozói) által előidézett férfiúi gyengességi állapotoknál, valamint a kéz és lábak ideges reszketésénél, ezáltal oly szer van nyujtva, mely által az elmaradhatatlan eredmény okvetlen elértetik.

Ára egy doboznak pontos leírással együtt 1 forint 80 kr.

Kapható Debreczenben Rothschnek

W. Emil gyógyszerárában Bécsben Gischner

A oklevélv. gyógyszerész II ker. Keiser József

14 főügyöknél. (397) 18—30.

Berghammer cs. királyi udvari fogorvos

Elixir St. Georg

(Szájvíze) megszünteti a fogfájást, segít a beteg foghúson, megtartja és tisztítja a fogat, elhárítja az érclyűgős szagot a szájból, ellenszerül szolgál a diphtheritinnél és felülmuhatallan az ásványvízek használatánál.

cs. k. érdemem.

Fő-raktár: **cs. kir. gyógyszerár és Berghammer**, cs. kir. udvari fogorvosnál Bécs Gräben 30 sz.

Debreczenben dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárában. Egy üveg ára 1 frt.

(127) 1—?

